

300/05/2017

18.5.2017

Opetus- ja kulttuuriministeriö

kirjaamo@minedu.fi ja

Word-muodossa

perusopetus@minedu.fi

Lausunto luonnoksesta Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi perusopetuslain väliaikai- sesta muuttamisesta – toisen kotimaisen kielen kokeilu

Viite: lausuntopyyntönnö 24.4.2017, OKM/13/010/2017

Oulun yliopiston lausunto on liitteenä. Tämä lausunto on valmisteltu Oulun yliopiston humanistisessa tiedekunnassa.

Jouko Niinimäki
Rehtori

Essi Kiuru
Hallintojohtaja

LIITE
Lausunto

TIEDOKSI
Humanistinen tiedekunta
Oulun yliopiston intranet Notio

Oulun yliopisto

PL 8000
90014 Oulun yliopisto

oulun.yliopisto@oulu.fi
Puh 0294 480 000
Fax 08 344 064

www.oulu.fi

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi perusopetuslain väliaikaisesta muuttamisesta – toisen kotimaisen kielen kokeilu

Ajatus kielivalikoiman laajentamisesta on hyvä. Kuitenkin toisen kotimaisen kielen taidon puute aiheuttaa hankaluuksia kokeiluun osallistuville lapsille ja nuorille myöhemmin. Toisen kotimaisen taitoa vaaditaan edelleen valtion viroissa ja korkeakouluopinnoissa. Mahdollisuus opiskella kumpaakin kansalliskieltä takaa kaikille tasavertaiset mahdollisuudet työmarkkinoilla ja jatko-opinnoissa.

Pohjoismainen yhteistyö on edelleen pitävä argumentti, jolla ruotsin opiskelua voidaan puolustaa. Monet suomalaisethan työskentelevät ja opiskelevat muissa Pohjoismaissa, ja ruotsin perusteella on helppo oppia norjaa ja tanskaa. Tällä hetkellä erityisesti pohjoisilla alueilla Ruotsi ja Norja tarjoavat runsaasti työmahdollisuuksia monella alalla. Ruotsi on myös Suomen tärkein vientimaa, ja on monikansallisia yrityksiä, joiden kotimaa on Ruotsi tai jokin muu Pohjoismaa.

Jos kokeiluun ryhdytään, tulee ehdottomasti selvittää valinnaisuuden vaikutuksia oppilaiden opiskelumotivaatioon ja oppimistuloksiin sekä myöhempään opintopolkuun ja työllistymiseen. Ajatus siitä, että ruotsia koulussa opiskelemattomat hankkisivat toisen kotimaisen kielen taidon korkeakoulussa, on utopistinen. Ilman koulupohjaa on vaikea saavuttaa tarvittavaa kielitaitoa.

Vapaaehtoistaminen ei todennäköisesti johtaisi kieltenopiskelun monipuolistumiseen. Ruotsin vapaaehtoisuus ylioppilaskirjoituksissa ei ole merkittävästi lisännyt muiden kielten kirjoittamista.

Toisen kotimaisen kielen opiskelu ei ole pelkästään kielen opiskelua, vaan se auttaa ymmärtämään suomenruotsalaista kulttuuria. Ruotsin taito lujittaa kansallista yhtenäisyyttä ja poistaa ennakkoluuloja toisia kieliryhmiä kohtaan. Kansalliskirjallisuutemme on kirjoitettu osin ruotsiksi, ja kansallisen kulttuurimme perustuu monin osin Ruotsin vallan aikana omaksuttuun elämäntapaan ja arvoihin. Kielipoliittisestikin Suomi tunnetaan kielipoliitiikan mallimaana ympäri maailmaa eikä tätä mainetta ole syytä vaarantaa.

Oulun yliopisto

Humanistinen tiedekunta